

Mondelinge mededeling t.b.v. commissie FD 18 oktober 2023 over transportschaarste

Vanmiddag hebben de netbeheerders voor elektriciteit, TenneT (landelijk) en Liander (regionaal) bekendgemaakt dat stroomgebruikers in Noord-Holland die een nieuwe grootverbruikersaansluiting willen, voorlopig niet meer voorzien kunnen worden van een nieuwe aansluiting of een verzwaring van een bestaande aansluiting. Vanaf vandaag 18 oktober geldt er dan ook een wachtlijst voor grote aansluitingen (>3 x 80 ampère) voor afname van elektriciteit.

Het college ontving hierover gisteren een brief van de netbeheerders. Op de brief gold tot en met vanmiddag een embargo, omdat Tennes en Liander vandaag pas de aankondiging hebben gedaan. Nu dit embargo is opgeheven, kan ik de inhoud van de brief met u delen. Vanmiddag is ook een nieuwsbericht op de gemeentelijke website geplaatst om de eerste vragen van onze inwoners en ondernemers op te vangen.

Gevolgen

De gevolgen voor ondernemers zijn dat er vanaf vandaag een wachtlijst geldt voor grote aansluitingen (>3 x 80 ampère) voor afname van elektriciteit. Voor huishoudens en ondernemers met een kleinverbruikaansluiting (<3x80 ampère) hebben deze ontwikkelingen nog geen directe gevolgen. Dit betekent dat er op dit moment, in de meeste gevallen, geen belemmeringen zijn voor particulieren om bijvoorbeeld zonnepanelen, een warmtepomp of een laadpaal te installeren. We hebben geen bericht gehad dat de situatie in Huizen hiervan afwijkt.

Oorzaken

De drukte op het elektriciteitsnet (ofwel netcongestie) wordt voornamelijk veroorzaakt door snelle ontwikkelingen in een groeiende vraag naar elektriciteit. De groei is een optelsom van onder andere een snel toenemende behoefte aan elektriciteit in de industrie, grootschalige batterijsystemen, datacenters, woningbouw en de verduurzaming van zowel mobiliteit (laadpalen) als de gebouwde omgeving (warmtepompen). Deze ontwikkelingen gaan veel sneller dan eerder door de netbeheerders in ingeschat.

Op veel plekken heeft het netwerk van de regionale netbeheerder Liander de afgelopen jaren al de maximale capaciteit bereikt en golden er al beperkingen en wachtlijsten voor ondernemers. Nu raakt ook het bovenliggende hoogspanningsnet van TenneT vol.

Netversterking en flexibel vermogen als oplossing

De structurele oplossing voor netcongestie is om het hoogspanningsnet in Noord-Holland flink uit te breiden. Met de realisatie van al geplande projecten zal de transportcapaciteit geleidelijk worden vergroot. Voor de regio Noord-Holland Zuid zal de volledige vergroting van de transportcapaciteit tussen 2031 en 2033 bereikt zijn.

In de tussenliggende periode kan congestiemanagement mogelijk een oplossing bieden in Noord-Holland. Congestiemanagement is een systeem waarbij marktpartijen tegen betaling hun vraag naar of aanbod van elektriciteit op de piekmomenten verschuiven naar dalmomenten, waardoor er ruimte ontstaat om nieuwe partijen toe te laten op het elektriciteitsnet. Hoe meer partijen hieraan meedoen, des te meer ruimte dat oplevert voor

bedrijven op de wachtlijst die nieuw transportvermogen willen en/of hun bestaande aansluiting willen verzwaren. TenneT start nu het onderzoek naar de mogelijkheden van congestiemanagement. De uitkomsten hiervan worden in de zomer van 2024 verwacht.

Informatiesessie en Landelijk Actieprogramma Netcongestie

De gezamenlijke netbeheerders nodigen ondernemers in Noord-Holland uit voor een webinar op 25 oktober van 11.00-12.00 uur. Dit webinar is vrij toegankelijk. Tijdens deze onlinebijeenkomst krijgen deze ondernemers en andere belangstellenden meer informatie over de recente ontwikkelingen op het elektriciteitsnet en gaan de netbeheerders met ondernemers in gesprek over het beschikbaar stellen van flexibel vermogen en spitsmijden.

Op de gemeentelijke website kunnen ondernemers een link vinden naar de aanmeldpagina voor deze onlinebijeenkomst. Daar zijn ook links te vinden naar de webpagina's van TenneT en Liander met meer informatie over de transportschaarste, de gevolgen ervan en wat TenneT en Liander doen om dit zo snel mogelijk op te lossen.

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland
College van Burgemeester en Wethouders van Noord-Hollandse gemeenten
Ambtenaren energietransitie van Noord-Hollandse gemeenten

CLASSIFICATIE	C3 - Vertrouwelijke Informatie
DATUM	16 oktober 2023
ONZE REFERENTIE	PUC 2023-032
BEHANDELD DOOR	Geanonimiseerd
TELEFOON DIRECT	06 Geanonimiseerd
E-MAIL	Geanonimiseerd @tennet.eu

We benadrukken dat dit vertrouwelijke, marktgevoelige informatie betreft en we verzoeken met klem om het embargo tot 18 oktober 2023 14.00 uur te respecteren

BETREFT Transportschaarste hoogspanningsnet voor afname in Noord-Holland

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij informeren wij, TenneT en Liander, u over een verandering in de beschikbaarheid van transportcapaciteit van afname voor het hoogspanningsnet van de provincie Noord-Holland. TenneT, de landelijke netbeheerder van het hoogspanningsnet, doet op 18 oktober 2023 een formele vooraankondiging van congestie voor afname van elektriciteit in Noord-Holland bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Deze vooraankondiging raakt ook het regionale elektriciteitsnet van netbeheerder Liander. Zowel TenneT als Liander kunnen grootverbruikklanten (>3 x 80 ampère) voorlopig niet meer voorzien van transportvermogen voor afname voor een nieuwe aansluiting of voor verzwaring van een bestaande aansluiting.

In deze brief lichten we toe wat de aanleiding en gevolgen zijn en welke stappen TenneT en Liander de komende periode gezamenlijk ondernemen.

Aanleiding transportschaarste

De verwachte congestie wordt voornamelijk veroorzaakt door snelle ontwikkelingen in een groeiende vraag naar elektriciteit, waaronder industriële elektrificatie, grootschalige batterijsystemen, datacenters, woningbouw en de verduurzaming van zowel mobiliteit (laadpalen) als de gebouwde omgeving (warmtepompen). Het huidige elektriciteitsnetwerk is niet berekend op deze grote groei.

Grootverbruikklanten komen op de wachtlijst voor vermogen

De transportschaarste betekent dat TenneT en Liander in de gehele provincie Noord-Holland voorlopig geen transportvermogen kunnen toekennen aan nieuwe aansluitingen groter dan 3 x 80 ampère, of aan uitbreiding van bestaande aansluitingen groter dan 3 x 80 ampère. Marktpartijen komen hiervoor vanaf 18 oktober op een wachtlijst voor transportvermogen voor afname van elektriciteit. Op veel plekken heeft het netwerk van de regionale netbeheerder Liander de afgelopen jaren al de maximale capaciteit bereikt en golden er al beperkingen en wachtlijsten voor ondernemers. Nu raakt ook het bovenliggende hoogspanningsnet van TenneT vol. Voor ondernemers die al in een congestiegebied zitten verandert er op dit moment niets. Het kan wel zijn dat de TenneT-congestie langer gaat duren dan de congestie van Liander en grootverbruikers dus langer op de gewenste capaciteit moeten wachten.

Geen gevolgen voor huishoudens en kleinverbruikers

Voor huishoudens en ondernemers met een kleinverbruikaansluiting (<3x80 ampère) hebben deze ontwikkelingen

nog geen directe gevolgen. Dit betekent dat er op dit moment, in de meeste gevallen, geen belemmeringen zijn voor particulieren om bijvoorbeeld zonnepanelen, warmtepomp of een laadpaal te installeren.

Netversterking en flexibel vermogen als oplossing

De structurele oplossing voor netcongestie op afname is de grootschalige uitbreiding van het hoogspanningsnet in Noord-Holland. De projecten die hiervoor nodig zijn staan reeds in het Investeringsplan van TenneT. Met de realisatie van deze projecten zal de transportcapaciteit geleidelijk worden vergroot. Voor de regio Noord-Holland Zuid, inclusief Amsterdam, zal de volledige vergroting van de transportcapaciteit tussen 2031 en 2033 bereikt zijn, in Noord-Holland Noord zal dat zijn tussen 2034 en 2036.

In de tussenliggende periode kan congestiemanagement mogelijk een oplossing bieden in Noord-Holland. Congestiemanagement is een systeem waarbij marktpartijen tegen betaling hun vraag naar of aanbod van elektriciteit op de piekmomenten verschuiven naar dalmomenten, waardoor er ruimte ontstaat om nieuwe partijen toe te laten op het elektriciteitsnet. Hoe meer partijen hieraan meedoen, des te meer ruimte dat oplevert voor bedrijven op de wachtlijst die nieuw transportvermogen willen en/of hun bestaande aansluiting willen verzwaren. TenneT start nu het onderzoek naar de mogelijkheden van congestiemanagement en we verwachten de uitkomsten van dit onderzoek rond de zomer van 2024 met u te kunnen delen.

Samenwerking cruciaal: we blijven in gesprek

Gemeenten, provincie en netbeheerders zullen intensief moeten samenwerken om de vergunningsverstrekking, het efficiënt benutten van de capaciteit en de netplanning goed met elkaar in lijn te houden. De investeringen van de netbeheerders groeien de komende jaren van €5 in 2023 naar € 8 miljard per jaar in 2025. Om dit mogelijk te maken is het noodzakelijk dat overheden sneller keuzes maken over wanneer en waar welke energie infrastructuur moet komen en er veel sneller grond beschikbaar komt en vergunningen verstrekt worden. Maar uitbreiding alleen is niet genoeg. We zetten in op het slimmer gebruik van het net, bijvoorbeeld door spitsmijden en het net zwaarder te belasten waar dat veilig mogelijk is. Hiervoor werken belangenorganisaties, overheden en netbeheerders samen via het Landelijke Actieprogramma Netcongestie (LAN). En in Noord-Holland doen we dat onder andere in de Taskforce Congestie Amsterdam en de Taskforce Noord-Holland.

Informatiesessie en Landelijk Actieprogramma Netcongestie

De netbeheerders nodigen ondernemers in Noord-Holland uit voor een webinar op 25 oktober van 11.00 - 12.00 uur. Het webinar is vrij toegankelijk dus ook ambtenaren, bestuurders of raadsleden kunnen meekijken. Tijdens deze onlinebijeenkomst krijgen deze stakeholders meer informatie over de recente ontwikkelingen op het elektriciteitsnet en gaan de netbeheerders met ondernemers in gesprek over het beschikbaar stellen van flexibel vermogen en spitsmijden. Aanmelden voor dit webinar kan via deze link: <https://webinarnetcongestienh.tennet-events.eu/>.

Meer informatie

Algemene informatie over transportschaarste, de gevolgen ervan en wat TenneT en Liander doen om dit zo snel mogelijk op te lossen, is te vinden op [Onderzoeken congestiemanagement | TenneT](#) en op [Transportcapaciteit Noord-Holland | Liander](#)

Met vriendelijke groet,

Geanonimiseerd

Geanonimiseerd

Robert Kuik
Associate Director Energy System Planning

 Daan Schut
Chief Transition Officer